СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 31. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 13-го лютого 1945. No. 31. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, February 13, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЗАГАЛЬНУ КРАЄВУ СЛУЖБУ ЗАГРОЖЕНИЙ У СЕНАТІ

ВАШИНГТОН. — Високі урядовці з Бюра Военної Мобілізації й Реконверзії оприлюднюють погляд, що законопроєкт про загальну краєву службу, який уже принятий в палаті репрезентантів ще 1. лютого, перепаде в сенатській комісії. Виглядає, що представники адміністрації погодилися з думкою, що для скріплення военної сили Злучених Держав вистарчить доповнити відповідно теперішній закон про побір рекрута.

Законопроєкт Мея-Бейлія, який уже приняла палата репрезентантів, передбачує побір 19,000,000 людей у віці 18-45 літ до війська або до праці у военних підприємствах. Дальша доля цього законопроєкту залежна мабуть від потреб, як це їх зясує президент після свого повороту з наради Трьох Потуг.

ВИЖИДАЮТЬ ЗВІТУ ПРЕЗИДЕНТА З КОНФЕРЕНЦІЇ ТРЬОХ ПОТУГ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Там Конелі передбачує, що президент Рузвелт здасть докладний звіт із своєї конференції з премієром Чорчилем і маршалом Сталіном перед сенатською комісією заграничних справ, одначе не вчасі урядового засідання, а вчасі приватної розмови. Та він надіється, що президент запросить на таку розмову теж і інших визначних законодавців.

Більшість членів конґресу вижидає проголошення постанов з конференції, щ[illegible] скорше взятися опісля до формулування п[illegible], звязаних із творенням орґанізації для забезпеки миру, як це запроєктовано на конференції в Домбартон Овкс.

УЖЕ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ЗБРОЮ ДЛЯ НАСТУПНОЇ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН. — Секретар війни Стимсон, секретар маринарки Форестал і президент Краєвої Академії Наук д-р Френк Б. Джует проголосили, що вже створено Дослідчу Раду для Краєвої Забезпеки. Ця рада має займатися підготовою і розвитком нової зброї на випадок якогось збройного конфлікту. До ради належатиме по 20 знавців з военних і цивільних наукових установ. Як причину створення такої ради оба секретарі подають це, що теперішня тоталітарна війна вимагає безупинного доповнювання зброї новими винаходами.

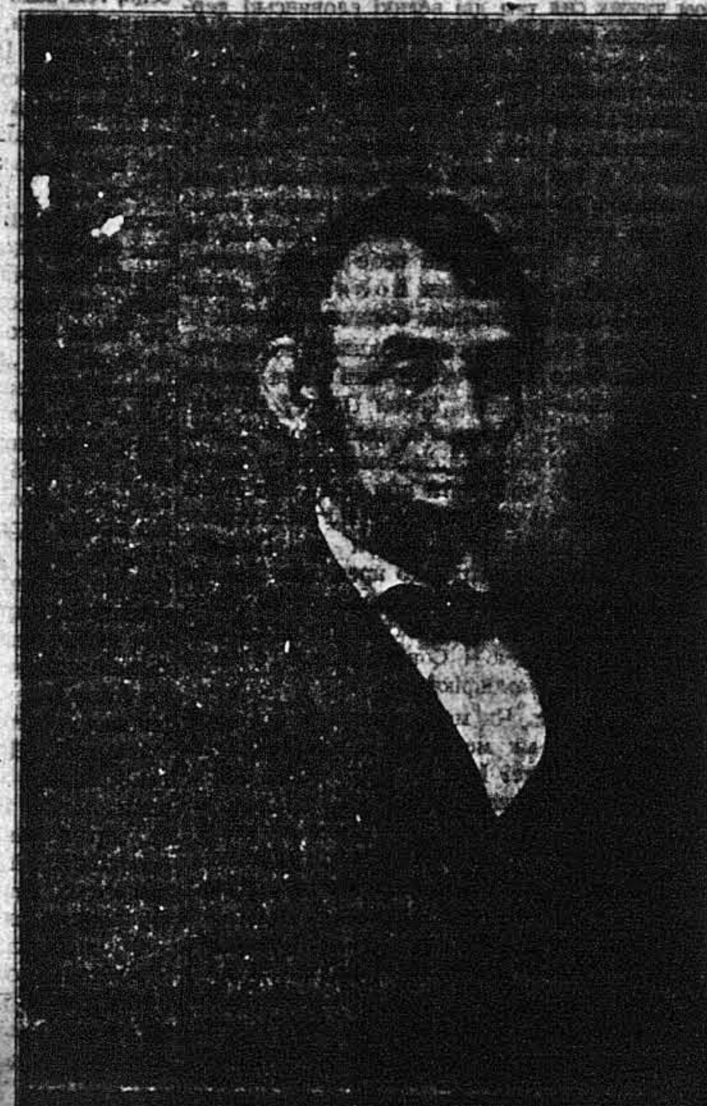
ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ДАЄ СВОЇ ПЛЯНИ ДЛЯ ДОМБАРТОН ОВКС.

ВАШИНГТОН. — Польський уряд з Лондону прислав урядови Злучених Держав свої замітки і пляни до проєкту міжнародньої орґанізації миру, над котрою радили в Домбартон Овкс. Польські замітки є не лише дуже інтересні, але теж і незвичайно їдкі у своїй критиці дотеперішніх постанов з Домбартон Овкс.

Польський уряд домагається, щоб багато постанов із Атлянтійського Чартеру, а особливо ідеї Рузвелта про Чотири Свободи помістити в чартері Домбартон Овкс. Між іншими замітна є така фраза в польськім пляні: „Ціллю орґанізації повинно бути не лише втримання миру і забезпеки, але вона повинна теж дати всім націям засоби перебувати в границях своєї території у свободі від страху і недостатку". Польський плян домагається, щоб у раді орґанізації було не 11, а 15 членів; щоб усі члени міжнародньої орґанізації стримались від уживання сили або застрашування при зносинах з іншими державами; і т. п.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЯКИ ВИДАЛИ САМІ СОБІ СВІДОЦТВО ВІДБУТОЇ СЛУЖБИ.

НЮ ЙОРК. — Чотири звичайні рядовики американської армії вспіли видати для себе самих наказ повороту із военного фронту в Европі до Злучених Держав, переїхали на підставі такого наказу военним транспортовим кораблем домів, заїхали до міністерства війни у Вашинґтоні і там дістали блянкети, на котрих самі собі виповнили „відправу з армії". Тепер вони сидять у вязниці на Ґовернор Айленд у Ню Йорку й вижидають відіслання на европейський фронт до военного суду. Покищо не оголошено дивних способів, якими прості вояки могли обманути цілу низку американських військових урядовців. Найбільше здивування викликає спосіб, як вони могли дістатися до „Пентаґон Билдинґ" у Вашинґтоні для видістання блянкетів відправи, коли вчасі военного положення цей будинок незвичайно строго обставлений вартою знадвору і всередині.

АБРАГАМ ЛИНКОЛН

Концерт О. Лепкової в Товн Гол в Ню Йорку пройшов з повним успіхом

НЮ ЙОРК. — В суботу вечером, дня 10. лютого, відбувся на Бродвею другий з ряду концерт української артистки, п-ні Ольги Лепкової, мецо-сопраністки. Концерт притягнув велике число публики, яка не щадила арстистці частих і довготриваючих та щирих оплесків, вповні заслужених. Артистку обдаровано многими китицями квітів, як і заставлено її до многих наддатків. В програму концерту входив різнородний добір пісень різних світових композиторів, а теж були й арії з опер, про яких виконання буде окрема фахова рецензія. Назагал, як признає критика, пісні виконані дуже добре й підходили знаменито під характер ліричного голосу артистки. Окрема згадка належиться вівідспіванню цілого ряду українських пісень (М. Гайворонського, А. Рудницького, К. Богуставського, М. Колеси і О. Чишка), та тим народним пісням, що ввійшли у наддатки.

Критик газети „Ню Йорк Таймс" підкреслив, що п-ні Лепкова виявила своїм співом, що „посідає гарний, природний голос, чистої й солодкої якости" та що „її інтерпретація пісень була мила". Теж заповів „гарну будуччину її співови". Акомпанівував уміло Френк Четертон.

ПОМЕР О. МИХАЙЛО ЛИСЯК, УКР. ГРЕКО-КАТ. ПАРОХ В ОБУРН,

ОБУРН (Ню Йорк). — По довгій і тяжкій недузі помер о. Михайло Лисяк, парох тутешньої української греко-кат. церкви, член Запорозької Січи, 283 відділу У. Н. Союзу. По Покійнім остали: вдова Вікторія і три сини. Покійний походив з містечка Угнова, Західна Україна. У Злучених Державах перебував майже 40 років і душпастирював у різних громадах, між тим довший час у Ню Йорку. Похорон відбудеться у вівторок, дня 13. лютого.

ПОМЕР ГРИГОРІЙ ЄВУСЯК, БУВШИЙ ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ. — Помер нагло на удар серця Григорій Євусяк, власник погребового заведення, член 70 Відділу У. Н. Союзу, та бувший головний радний У. Н. Союзу і довголітний предсідник Українського Народного Дому в Джерзі Ситі. Родився 6. серпня 1900 р. в місті Бейон, Ню Джерзі. Осиротив дружину і 9 діточок. Похорон відбудеться в пятницю, 16. лютого. Покійний був відомим з участи в політичнім життю міста і української громади.

Франція жде запрошання Де Ґола на конференцію

ПАРИЖ. — У Франції кружляли якийсь час чутки, що Францію запрошено на конференцію трьох потуг, що відбувається у якомусь чорно-морському порті в Совєтськім Союзі. Ці чутки відповідали французькому бажанню, одначе французи скоро перестали в них вірити.

Тимчасом у часописі „Об" появилася стаття Моріса Шумана, що до недавна був головним речником ґенерала Де Ґола, з появненням французьких дипльоматичних невдач опозицією уряду Британії та американського департаменту стейту до радикальних реформ в европейських краях.

У Парижі сподіваються, що президент Рузвелт по дорозі з конференції вступить до Парижа.

НІМЕЦЬКІ КЛОПОТИ З УТІКАЧАМИ

ЛОНДОН. — З радіових комунікатів німецького уряду, призначених для нутрішнього фронту, видно, що націсти найшлися в важкому положенню. Одним з найважчих питань це опіка над утікачами. Німецький уряд сподівався усунути з боєвої полоси півтора міліона людей, а тимчасом з країв під російською окупацією звалилося за один тиждень понад 3 міліони осіб. Внаслідок утечі людей з Поморя, Шлеську й Східної Прусії населення Берліна, що зійшло було підчас повітряних рейдів до 3 міліонів, підскочило нагло до 4 і чверть міліона. Не могучи собі дати ради з такою масою людей, націстичний уряд почав забороняти втікачам входити до Берліна.

Тимчасом Гітлер приказав через радіо, що Берлін мається боронити до останньої краплі крови, хочби він при тому мав бути зовсім знищений.

БРИТІЙЦІ ДОБУЛИ КЛЕВЕ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ВІЙСЬК. — Аліянтські війська на західному фронті проявили останніми днями надзвичайну рухливість та проломили „ключеві пункти" в оборонній лінії, виставленій німцями для нутрішньої захорони Райху перед інвазією.

Найважнішого пролому доконали канадійські війська Першої Канадійської Армії, котрі добилися через Західний Вал до уфортифікованого міста Клеве та стали ломати сильні оборонні позиції, виставлені в густих лісах. Обходячи Клеве, канадійці дійшли до ріки Рену.

На полудне від цих військ Американська Третя Армія добилася під само місто Прім, що являється ключевим комунікаційним узлом за Лінією Зиґфрида в цій околиці. В цьому бою американці взяли в полон 1,118 німців.

Війська 78. Дивізії перейшли Ріку Рур і заняли гату Шваменавел. Німці висадили в повітря шлюзи тої гати, але води, спущені зо збірника, не заляли видно такого простору, який німці сподівалися. Всетаки води ріки Рур, посилені ще відлигою, не давали військам Першої Американської Армії встановляти підмістя на другому березі ріки Рур.

ВЕЛИКІ РЕЙДИ НА НІМЕЧЧИНУ.

ЛОНДОН. — Великі американські бомбовики з британських баз ударили великою силою по німецьких складах топлива в Ділмані, на південний захід від Мінстеру, підчас коли вилітаючі з ними боєвики били по залізничих лініях, що довозять матеріяли й війська на фронт.

АЛІЯНТСЬКА КОМАНДА ЗАКЛИКУЄ ДО САБОТАЖУ.

Головна кватира аліянтських ескпедиційних експедиційних військ проголосила радіом заклик до чужинецьких робітників, що працюють на німецьких залізницях, аби вони не ставали до роботи та на інші можливі способи саботажували німецький залізничий рух. Візвано їх теж переконувати німецьких робітників, аби вони робили те саме.

НОРВЕЗЬКІ ПАРТИЗАНИ РУХАЮТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Відділ норвезьких патріотів віхав у суботу до одного шведського порту на 12 кораблях, що їх забрано в четвер німцям у фйорді Осльо, коло міста Фредерікстаду. Партизани перемогли німецьку залогу кораблів, скинули їх звязаних під чердак й револьверами заставили капітанів виплисти на відкрите море.

БУНТИ В НІМЕЦЬКІЙ ФЛЬОТІ?

ЛОНДОН. — Московське радіо подає, що у порті Бремені збунтувалися моряки німецької военної фльоти, коли їм приказано йти на фронт.. Мовляв, бунт інспірували комуністи. Збунтованих моряків усмиряли війська націстичної тайної поліції.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА БАЛТІЙСЬКИЙ ПОРТ ЕЛБІНҐ.

ЛОНДОН. — Московські гармати витали в суботу нові перемоги Червоної Армії, а саме захоплення балтійського порту Елбінґа та східно-пруської твердині Пройсіш Ейлаву.

На другий день московський комунікат доніс про окруження міста Бреслава та захоплення уфортифікованих міст Ліґніца й Штайнаву. На північний захід від Бреславу Червона Армія доконала ще одного переходу через ріку Одру; тепер російські війська мають за Одрою позиції, 37 миль глибокі і сто миль широкі.

ЩЕ ЗАВЗЯТІ БОЇ В МАНІЛІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ЛЮСОНІ. — Перша Американська Дивізія Кавалерії перейшла через Ріку Пасіґ у Манілі й стала посуватися до летнища Нілсона, підчас коли парашутові війська 11. Дивізії захопили багато ворожої артилерії й амуніції маґазинів. На північних відтинках острова американські війська теж поробили поступи.

АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТНИЦТВО НА ПАЦИФІКУ ПРОЯВЛЯЄ ЖИВУ ДІЯЛЬНІСТЬ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Американські суперфортеці, базовані в Індії, завдали сильний удар японськими военним доставам, бючи по Мінґаладонськім Летнищу у Ранґуні, коло Бурми. Всі бомбовики вернулися з виправи.

СТВОРЕНО НОВИЙ УРЯД У БЕЛЬҐІЇ.

БРУСЕЛЯ. — Бельґія нарешті дістала уряд, що має широку базу, бо обєднує всі великі партії краю. На чолі кабінету стоїть соціяліст М. ван Акер. Соціялісти мають у кабінеті ще 3 міністерства, ліберали мають їх 4, католики, 6, комуністи 2, а безпартійні 1. Доказом сили уряду вважають факт, що католики рішилися приняти місця в кабінеті попри комуністів,

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

У РІЧНИЦЮ НАРОДИН АБРАГАМА ЛИНКОЛНА

Дня 12. лютого 136 літ тому народився у родині бідних поселенців серед пустарів у Кенктокі хлопець, що 52 роки пізніше став президентом Злучених Держав, і перейшов до історії Америки як чоловік, котрого хіба один Вашингтон перевищає щодо заслуг для свого краю. Судила Линколнови доля бути президента, коли справа рабства загрозила розбиттям тям Злучених Держав на дві осібні політичні одиниці, з котрих одна признає рабство як правну встанову, а друга його не признає. Линколн доконав великого діла: він знищив рабство, а прецінь удержав єдність Злучених Держав. Аби доконати цього діла, йому прийшлося перевести важку війну проти південних стейтів, що готові були відорватися від американського союзу стейтів, аби тільки задержати право білих людей держати чорних людей у рабстві. По перемозі з південних загорільців вийшли заговірники, що пімстилася на Линколні замахом. І так Линколн переходить в історію Злучених Держав не тільки як герой їх єдности, але й її мученик.

Ще далеко до цеї громадянської війни Линколн її передбачував, коли він остерігав громадян Злучених Держав, що Злучені Держави не можуть на далі постійно оставатися напів рабськими, а напів вільними, коли він їм виказував у своїх промовах, що як залишити рабство в одних стейтах, то воно зчасом мусить поширитися й на інші стейти і наконець стати панівною встановою по всіх Злучених Державах. Ці слова, сказані в передодні американської громадянської війни, приходять нам на думку тепер, вчас світової війни, в котрій вже не одна держава, але цілий світ стоїть перед питанням, чи можливо, аби одна частина світа була вільна, а друга потопала в рабстві. Як американська громадська війна вирішувала питання, чи може одна держава бути напів рабська, а напів вільна, так отся світова війна має вирішити те саме питання щодо всего світа.

Американська громадянська війна закінчилася мілітарною перевагою прихильників свободи. Рабство чорних було скасоване ще до закінчення тої війни. Одначе наслідки рабства й громадянської війни покутують ще й нині. Обдарені правною рівністю понад 80 літ тому чорні люди ще й до нині не добилися в Америці суспільної рівности, а білі люди з південних стейтів ще й до нині „далі ведуть проти білих людей зпівночі громадянську війну". Формальним виявленням цих фактів є те, що імя Линколна в північних стейтах святкується, а в південних ще далі проклинається. Ці факти дають нам багато поживи для думок у цю світову війну, що в ній мовляв іде за боротьбу проти неволі, за різні свободи. Світови нині треба свобід, і світови треба єдности, себто треба свободи на всему світі, і треба її завести так, аби єдність і свобода існували справді, а не тільки позірно.

Те все, на що здобулись!

Польський уряд у Лондоні мав вислати на конференцію „Трьох Потуг" меморіял з такими домаганнями, які малиб вратувати ще хоч крихітку давного його престіжу і дозволити йому самому зійти зо сцени, ще заки буде формально зліквідований урядами Англії чи Злучених Держав. Кажемо „формально", бо фактично він уже тепер зліквідований. Якжеж він це зробив, чого домагався?

Нераз уже так бувало, що уряди многих держав знаходилися під напором чужих сил в обставинах, подібних до тих, в яких находиться польський уряд. Та і в таких обставинах можна бути поневіряним і зліквідованцм, а проте виходити з них з гідністю і честю, а що важніше — з моральним і політичним капіталом, що дасться зужити пізніше.

Це є те, що нас тут обходить, коли говоримо про лондонський польський уряд, а то головно тому, що з ним було звязане довгий час і українсько-польське питання, чи виразніше: питання України і Польщі. Він мав можність про це говорити і це видвигати перед аліянтським табором. Та так є, що польський політичний розум у Лондоні докотився в цю історичну епоху, коли важиться доля Польщі й України можливо й на століття, тільки до того, щоб ще якось виторгувати від Росії дещо української землі. Бож ясне, що Росія не дасть згоди на те, чого лондонські поляки ще далі хочуть, себто, щоб при владі в Польщі засідали ті, що є в Лондоні, чи їхні поплечники, чи щоб Англія та Злучені Держави подбали, щоб могли відбутись в Польщі під аліянтською контролею вибори. Того всього не буде, коли брати під увагу дійсність. Є ще тільки надія, що може вдасться вратувати „гонор" коштом українського народу і українських земель. Та й це полякам не вдасться. І саме в тому лежить ось та безмежна політична глупота польського проводу, що він, знаючи, що програсть, а проте навіть в такій хвилині ще нищить до останку те, що могло би ще придатись. Він не гоїть, а поглиблює рану, яка впродовж віків нищила український і польський нарід, коли ще навіть тепер посягає по Львів і нафтові терени в Галичині, бо Львів це польське місто, а нафтові терени, це ніби такі, що без них Польща не може обійтися, а знов Росія має нафти подостатком.

Старий польський шовініст (а рівночасно й москвофіл, що в 1914 році віддавав Росії всю Галичину!), себто Станислав Ґрабскі, що то був виготовив свого часу плян, згідно з яким до 25 років не мало стати в Галичині й сліду з українців, видрукував тепер у Лондоні брошуру, в якій вертає назад до своеї теорії, що бачить на сході тільки Польщу і Росію, які мають жити в згоді й дружбі. Та тим разом Ґрабскі вже обстоює, що Львів це польське місто й таким чином повинен лишитись при Польщі. Теж домагається дрогобицьких нафтових піль, бо вони Росії непотрібні, а Польща їх потребує. Як так буде, то вже буде на сході Европи всьо в порядку, каже він, бо будуть там дві великі словянські держави, що того порядку будуть пильнувати: Польща і Росія.

Польські кола в Лондоні спекулюють при тому ще на тім, що президент Рузвелт їх попре в отих домаганнях і тим облегчить і свою ролю в справах нового ладу в Европі, та виправдає себе перед американськими **поляками**, яким приобіцяв борнити Польщі.

З того виходилоб, що президент Рузвелт мав би на конференції „Трьох Потуг" не відступити від польського „мінімального" домагання і рішучо стояти при тому, що Львів і дрогобицькі нафтові терени мають належати до Польщі. Значить, що президент мав би згодитись формально на Лінію Курзона як границю між Польщею і Советами, але з цею модифікацією.

Чи можна виграти ось такими методами і для таких цілей? І чи можна в таких обставинах дивуватись, що виграють Совєти? Такі речі мабуть не турбують поляків у Лондоні.

Та як інакше це виглядалоб, колиб так польські, політичні голови стояли на моральнім принципі й примінювали його до себе й других. Колиб говорили про свої кривди, не кривдячи рівночасно другого! Колиби бачили поневолену Україну і поневолений український нарід і не пробували використати для себе трагедію України, нещастя свого сусіда. Коли би ратували того сусіда в розумному переконанню, що тим ратують себе самих. І коли би говорили про Україну і Польщу, а не Росію і Польщу. Тоді не булоб принамні того глуму, що Росія видвигає Україну, а Польща у Лондоні навіть боїться за те згадати.

Якби так було, то інакше виглядалаб тоді й інтервенція такої потуги як Злучені Держави. І далеко сильнішим був би тоді голос в обороні Польщі тут в Америці серед усіх шарів американського народу. І інакше міг би тоді говорити і президент Рузвелт, бо не був би змушений обстоювати таке, щоб українську землю віддавати Польщі, коли тої землі Польща не дісталаб навіть і тоді, колиб на ній відбулось і найдемократичніше голосовання. А чейже президент Рузвелт це знає.

Беручи те все під увагу, думаємо, що польське політичне крутійство в Лондоні зазнає ще одної поразки. Від неї не виратує польського уряду в Лондоні навіть і сам президент Рузвелт, якщоб і захотів ратувати. А це тому, що польський уряд у Лондоні намагається весь час будувати нову Польщу на старій неправді.

До історії з докладом Драгоманова в Шікаґо

Свого часу д-р Іван Німчук, пишучи в львівськім „Ділі" про українську псолітичну еміграцію, написав, між іншим, таке:

„Драгоманів брав ще особисто або через висилку реферату участь в міжнародних конґресах, та в конґресі фолькльористів у Шікаґо, в 1893 році".

Замітне тут ще й те, що покійний о. Нестор Дмитрів, американсько-український літописець, теж знав про це, а навіть був тої думки, що Драгоманів був дійсно в Шікаґо в 1893 р. на Колюмбійській Виставі, та що там виголосив реферат на науковому зїзді. Принаймні він про це так висказувався.

Очевидно, що булоб найлекше провірити справу в такий спосіб, щоби заглянути до українських часописів з цього часу, що виходили в Америці. Та таких часописів саме тоді не було. Був „Вєстнік", але він такими справами не займався. Знов „Свобода" зачала виходити якраз два місяці пізніше від часу, як був згаданий виклад. Хоч можна би думати, що якщоб Драгоманів був тоді в Америці, то цілком певно був би ввійшов у звязок з українцями і про це булаб таки хоч якась згадка пізніше. Тим більше, що тодішні провідники були в звязку з тою ґенерацією молодих українців в краю, що з Драгомановим перепесувались і були під його впливом. Та не зважаючи на те, справу таки треба точно розслідити. Але це тепер не так легко. Наразі подаємо те, що вже розсліджено.

В нюйорській Прилюдній Бібліотеці можна найти деякі матеріяли до цеї справи і вони представляються так:

З нагоди заповідженої на 1893 рік світової вистави під назвою "World's Columbian Exposition" скликав комітет вистави Світовий Науковий Конґрес, який властиво обіймав чи не 40 різних зїздів з різних ділянок науки. Відбувся тоді і „Міжнародній Парлямент Релігій". З цієї нагоди скликано теж і Третій Міжнародній Конґрес Фолькльористів, тобто науковців, що займаються збиранням народньої поезії, оповідань, повіря, звичаїв і т. п. Зогляду на вигоду цей конґрес відбувся в тім самім тижні, що й Літературний Конґрес. Конґрес Фолькльористів скликало Шікаґовське Товариство Фолькльору при допомозі Дорадчого Комітету, складеного з двох найвизначніших фолькльористів з цілого світу. У списку Дорадчого Комітету находимо імена двох українців, а це проф. М. Антоновича з Києва і проф. М. Драгоманова з університету в Софії, в Болгарії. У програму конґресу були вставлені лекції, які мали виголошувати автори або особисто або вислані ними лекції мав перечитати хтось інший. І так на суботу рано 15. липня 1893 р. у програмі була призначена лекція: "Taming of the Shrew" in Ukraine Folk-Lore — M. Dragomanov, Sophia, Bulgaria. („Приборкання цокотухи в українській народній творчости"). У програмі сказано теж, що „в дискусії буде говорити Френклин Г. Гед ("Discussion by Franklyn H. Head, Chicago").

У звіті в журналі "The Folk-Lorist" з жовтня 1893 р. сказано, що одинокиим обмеженням для референтів був час 30 мінут на читання лекцій; що ціла сотка праць з усіх сторін світу була обіцяна. але найшлися різні перепони; що деякі цілком не наспіли, деякі були спізнені, а „звіти щоденної преси були повні признання для успіху кожної точки, не зважаючи на те, що водночас відбувалося кілька інших конґресів в тому самому будинку і що багато знатних авторів мали брати участь в деяких із них".

У звіті про історичний та літературний конґрес, у яких водночас міг Драгоманів як специяліст брати участь, нема ніякої згадки про нього. В урядовім звіті вистановото комітету, що появився в 4. томах аж в 1898 році, у книжці „Конґреси" сказано про Фолькльорний Конґрес між ін.: „Багато визначних учених з заграниці брали особисту участь в виставі Фолькльору. Між ними були... п. Вукасович з Дальматії, п. Мігіч з Сербії, д-р В. Шопов з Болгарії...", а про проф. Драгоманова, що мав би був теж приїхати з Болгарії, згадки нема. Зате є загадочна помилка: „Літературний Фолькльор зазнав знаменитого трактування в вичерпуючім рефераті д-ра Прата про Символізм, у п. Геда в „Приборканій цокотусі" і в п. Джана Аберкромба в маґічній фінській літературі".

Що тут пропущено цілковито імя Драгоманова та згадку, що це був доклад про „український" форлькльор, не можна вважати якимсь „недоглядом". Праця та була видрукована кілька літ пізніше по докладі й Виставі в Шікаґо. Значить, як треба догадуватись, заважили тут чиїсь „впливи". А чиї вони, якого ворога України, теж не тяжко догадатись.

Отже книжковий звіт не розвязує питання, чи був Драгоманів особисто приявний на читанню своеї лекції, чи її відчитав дискутант п. Гед. Найлекше булоб тепер провірити це через щоденну пресу з того часу. В шікаґовській бібліотеці можна би можливо найти деякий причинок до цієї справи.

Знов самим рефератом Драгоманова варт занятися окремо. Він буде в Юкрейніен Віклі. Та вже тут годиться зазначити, що Драгоманів використав знаменито нагоду для пригадки світови про українську справу в такому часі, коли вона після указу з 1876 року вважалася за погребану. Майже на самому вступі лекції про „Приборкання цокотухи в українській народній творчости" зручно всунув автор українську справу такими словами:

„Коротка згадка про нарід України, як нам здається, тут не завадить. Імя України або Мало-Росії надане південним провінціям Европейської Росії від ріки Кубані, а від стіп Карпат аж до лівих берегів західнього Буга. Усі ці землі заселені в більшій частині словянським народом, що належить до руської галузі, як ось Москалі або Велико-Роси або Білорусини, але вони мають свої етноґрафічні властивости і свою власну історію. Тепер може бути 19-20 міліонів українців. До цього народу належать теж три з половиною міліонів населення Ґаличини, Буковини і східньої Угорщини в Австрійсько - Угорській імперії".

Інтересне, що крім Драгоманова згадали ще й тодішні американські поляки про Україну. Вони виступали з цілою своєю силою на Колюмбійській Виставі в Шікаґу в 1893 р. і хор, під дириґентурою Антона Малека, дізнав великого признання. Цей то Малек ставив як 3. точку свого хору пісню „Україна", яка в перекладі з анґлійської мови представляється так:

„Сумно, браття, сумно поза дунайськими филями: Це край могил і курганів. Вітер нагинає траву на степах, а поміж степами гуляє гордий наїзник. Україно, Україно, **славний** краю козачий!".

Думаємо, що тодішні польські ґазети, які виходили в Шікаґу і без сумніву подавали звіт з польського виступу, занотували теж цю пісню в оригіналі, або може хоч подали її автора та джерела звідки вона прийшла. Це теж треба провірити.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА... КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трильоґії „Огнем і Кровю")

128)

— Бодай він здох був малим! — закляв вахмістр. — Яка стила мама приперла його мене бачити поночи?

— Заскучав за вами, певно. Їдьте, то вшидче довідаєтеся!

— Еге! як тут швидко їхати, раз темно, хоч в око стріль. Яж не кіт, а гусарський вахмістр! Стосот кольок тому Володченкови в рібра, — честив Усишев начальнтво.

Однак почалапав швидче. За чим Усищева кликано — всі, Володченка розпізнавши, здогадувалися. Ґенерал любив спокій і комфорт. На поході ночами він звичайно доручував вести дивізію котрому з бриґадних, або начальникови штабу, самий завалювався в санітарну лінійку спати. Старшини сподівалися, що хоч в боєвій обстанові ґенерал змінить свій навик, але помилилися. Бо й як воно? Ніч, темно, ґенерали порядні сплять, а йому доводиться товктися в сідлі. Клопотати старшин тої ночи Володченко всеж посоромився, чи може своє спання хотів задержати від полків в таемниці, головно від старшин, готових піти за його прикладом. З підстаршиною Усищевим особливо церемонитися не було причини. Вахмістр вважати мусить за велику честь аж таке ґенеральське довіря до його знання і особи. Тимто ґенерал завалився в лінійку спати, а дивізію повів вахмістр Усищев. Ґенерал гіренько помилився на вахмістра понадіявшися.

На рано, замісць у Троянівці, дивізія якимсь чудом опинилася в околицях Оконська, верств тридцять від Троянівки на схід, а може дві верстви від місця, де її погромили ворожі літаки. Володченко не зорієнтувався у лісах. Спросонку видав наказ стати на днівку, самий завалився недоспане в ночі досипляти. День видався хмарний. По пополудні пустилися далі і опинилися в Карасині, від Маневич на північний захід. Розпитати, що то за село, не було у кого: ні населення, ні російських військових частин не надибали. За Карасіном переїхали якусь річку, думали, що то Троянівка і Стохід. Шукали Стобихви. Ґенерал перечився з тимчасовим начальником штабу, доводив, що проминене село не яке інше, а таки Стобихва. Людцканов доводив навпаки, що це мусить бути Карасін, бо Стобихва на західньому березі Стоходу, над самою рікою, а це село від ріки далеко на схід, тай річка, як на Стохід занадто вже мізерна. Володченко обстоював своє, лаяв неточні мапи. Що мапи точні, а неточний він сам, ґенерал довідався, аж як дивізія приїхала у Лешнівку, від залізниці верств сорок на північ, а від Троянівки і всіх шістьдесять. Завернули на Єзерці, з Єзерців на Карасін і Маневичі і аж четвертого дня дивізія прокружлявши з півтори сотки верств добилася до Троянівки. Підійшли під Стобихву, — сотна російська дивізія піхоти вже два дні як окопалася, кінноту випередила. Німці зза ріки привитали дивізію артилеірійським огнем.

Ще в кружлянні, наче собака за хвостом, Володченко закликав Усищева на добрий „патер ностер". Розкричався, загрозив воєнно-полевим судом. Вахмістр втихомирив ґенерала одиноким питанням:

— Ваше превосходительство! Хто повинен вести дивізію на поході? Начальник дивізії, ґенерал Володченко, чи вахмістр Усищев?

На поставлене рубом витання ґенерал мусів прикусити язика. Справу замовчано, перед вищими командами вишукано оправдання за спізнення дивізії. Володченко не тільки зумів себе вигородити, але, — мабуть коштом графа Стенбока-Фермора, за бій під Волчецьком, — здобути рангу ґенерал-лейтнанта. Командуючим бриґадами і полками оголосив ще догану в наказі по дивізії.

Дивізія розташувалася в резерві між Стобихвою й Карасином по лісах. В наказі по дивізії Володченко поздоровляв полки з здобуттям Ковеля, певно по пораді Ґіленшмідта. Але вже й воящтво знало, що Ковель — трудний горіх для розкущення, що під Ковель прибули німецькі дивізії зпід Риґи, Соми, зпід Вердена, завернено у Волинь австрійські дивізії, перекинені в Італію. Ковля так і не довелося здобути. Брусилівські армії ворога солідно обезкровили, заняли Чернівці, великі простори Галичини й Волині, захопили більше 200,000 полонених, а всіх страт причинили на 750 тисяч, однак і самі втратили близько 300,000. Діри Брусіловського фронту ворог залатав, тож наступ спинився. Знов забракло набоїв. Цілі брусіловські дивізії переозброїлися захопленими у австрійців крісами, бо набоїв здобуто вдвоє більше, чим південно-західний фронт мав у своїх складах.

Брусіловський наступ міг закінчитися повним розгромом австро-угорських військ, якщоб першорядні фронти розпочали акцію. Куропаткінський фронт зовсім не руховся. Фронт Еверта два дні пробував наступати армією Рогози і десять дивізійним корпусом Мищенка. Рогоза захопив півчварти тисячі полонених, та своїх військ уложив вісімдесять тисяч! Мищенко під Пинськом навіть Рогозиними здобутками не міг похвалитися. В скорому часі Куропаткина замінено ґенералом Рузським. Еверта чомусь довго терпів на становищі Главкозапа навіть революційний тимчасовий уряд. Доїхала йому кінця аж жовтнева революція.

Під кінець липня фронт устійнився. Почали підготовку до ще одної зими окопного сидіння. У 16-тій кінній дивізії пішли чутки, що вона переходить на румунський фронт. Румунія, по довгих переговорах виступила по стороні союзників за ціну видачі їй Росією 25,000 коней. Коні стали байково юсиницею в руках румунських боярів, а журавлем в небі обіцянка Трансилванії і болгарської Добруджі по перемозі над центральними державами. (Кінець буде).

Останні дні Абрагама Линколна

(На підставі книжки: Autobiography of Abraham Lincoln by Nathaniel Wright Stephenson).

Остання прилюдна промова 11. квітня 1865 у Вашингтоні.

Ми зійшлися сьогоднішнього вечора не серед смутку, а серед радісного настрою. [Це було після здачі провідника південних стейтів, ґенерала Лі, 9. квітня 1865. — ред.]. Опорожнення міст Петерсбурґа [на Флориді] й Ричмонду і здача головної армії бунтарів дають надію на справедливий і скорий мир і тому годі повздержатися від висловів радости. Одначе серед того всього не можна забувати на Того, від кого походять усі благословення.

Саме тепер приготовляється зазив до благодарственного обходу в цілому краю і це буде належно проголошене. Та не треба переочити тих, що їх важка доля дала нам нагоду до втіхи. Не можнаж забути за віддання їм почестей разом із іншими. Я самий був недалеко фронту і мені припала приємність передати вам багато добрих вістей; та мені не належиться ні дрібка чести за складення та виконання пляну. Все те належиться ґенералови Ґрентови, його талановитим офіцирам і відважним воякам. Наша славна маринарка стояла готова, одначе не мала нагоди взяти участь у боях. Нашу увагу приковує від початку привернення краєвого авторитету, отже його відбудова внаслідок найновіших успіхів. Це получене з великими трудношами. Це не такесаме, як буває у війні між незалежними державами, бо серед нас немає поуважненого органу, з яким можна вести переговори і ніхто не має авторитету заручити за когонебудь, що не буде підіймати бунту. Ми просто мусимо зачинати сціплювати незгідливі елементи в одну масу. Не є це також малою перешкодою для нас, льояльних громадян, коли ми різнимося між собою щодо способів і обсягу відбудови, [тут Линколн говорить про напади на його особу, але цим питанням він не хоче займатися. Ці напасти він приписує свому становищу для наладження відносин в стейті Луїзіяні. Обговорюючи лад у Луїзіяні, Линколн каже, що ці зарядження відносяться теж і до інших стейтів, а потім висловлює такі думки:]

Важні засади можуть і повинні бути незмінні. Як загально говориться, серед теперішнього положення є це моїм обовязком проголосити якийсь зазив до народу на Півдни. Саме це я маю на увазі і не занедбаю зробити якийсь крок. Коли він буде вдоволяючий, тоді буде вважатися за відповідний.

Линколн передчуває свою смерть — 12. квітня.

(У розмові із своєю жінкою про сон, який йому снився, а це, що він бачив катафальок у Східній Кімнаті Білого Дому і чув голос: „Зомордували президента!"). Негайно потім я вітворив Біблію і от яке диво: Я побачив у Біблії двацять осьму главу Книги Битія, де говориться про чудний сон Якова. Я перевертав Біблію за іншими уступами, але всюди, де я поглянув, я стрічав описи снів або привиди. Я дальше карткував Старий Завіт і всюди мої очи падали на уступи з з описом подій, які надиво були приноровлені до моїх власних думок. Там написане було про надприродні явища, сни, візії і ін. Коли Ламон взяв собі це за текст до промови про небезпеку скритовбивства то Линколн висміяв його за його глупоту).

Промова на засіданню кабінету — 14. квітня.

Надіюся, що не буде переслідування ані кривавої розправи після покінчення війни. Ніхтож не може думати, щоб я брав участь у вішанню чи вбиванню людей. Виполошіть їх з краю, отворіть границі, настраште їх! Вже досить життя впало жертвою. Ми мусимо загасити наше негодування, коли хочемо дійти до згоди і єдности. Забагато є бажань серед дуже близьких наших приятелів, щоб стати панами, щоб вмішуватися і диктувати тим стейтам і не вважати за співгромадян. Тут замало респекту для права. Я не симпатизую з такими почуваннями.

Линколна замордували 15. квітня 1865 р. у 56. році життя.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

З 20-літнього ювилею медичної практики д-ра А. Т. Кібзея.

Ювилеї та подібні забави є на денному порядку не тільки в Дітройті, але й по інших кольоніях в З. Д. А. Зійдеться не раз кілька жінок, підуть по хатах, назбирають грошей і ювилей готовий...

Щоби відрізнити ювилей д-ра Кібзея від звичайних оказій, варт з нагоди ювилею застановитись, що зробив він на народному полі, поминаючи його 20-літню лікарську практику.

Мене інтересує більш народна справа, а д-р Кібзей поза своєю медичною практикою все знайшов хвилину вільного часу на народну роботу і докинув і свою щиру лепту на народні цілі.

Короткий перегляд його праці представляється так:

Приїхав до Дітройт і отворив медичну практику в 1926 році. Був видавцем „Української Ґазети" 6 місяців. В 1928 р. був вибраний секретарем до комітету, який устроїв величавий концерт Сальомеї Крушельницької, а дохід з цього концерту відіслано на Рідну Школу в старому краю. В 1930 році кандидував на стейтового сенатора, однак обидва рази перепав. Та це його не знеохотило, а навпаки побудило до більшої активности. Цьогож самого року, він поробив ширші знакомства з політичними лідерамие і використав це для українців в той спосіб, що вистарався різні посади для наших молодих українських дівчат та хлопців. Таких урядових посад нараховувано тоді 24. Були це посади в урядах повітових, міських і стейтових. Можливо, що це все виглядає тепер маловажним, незамітним, але тоді, коли такої посади не можна було ніяк дістади, це мало свою велику вартість. Деякі наші українці є ще сьогодні на цих посадах. Це все виробило для наших людей свій престіж, ширші знакомства з американцями, повагу і призвання для нашої кольонії.

1932 року своєю розумною працею і радою допоміг зорґанізувати Український Демократичний Клюб в Гемтремку, а трохи пізніше викуплено на ліцитації перший український народний дім. Згаданий клюб осівся і розвинув ширшу діяльність. Тисячі долярів зібрала ця інституція на народні цілі. Д-р Кібзей є в цьому клюбі довгі роки почесним предсідником.

В 1933 році при помочі покійного о. Струтинського, д-р Кібзей урядив величавий народній протест проти виголоджування українського народу московськими сатрапами. Похід, що ішов через ціле місто, дав докази української свідомости та солідарности.

В 1937 році д-р Кібзей приступив до ширшої праці над будовою Українськгоо Народного Дому на західній стороні міста Дітройт. На цьому місці варт пригадати його приятелям і противникам, що завдяки його праці та розумній господарці існує сьогодні Український Народний Дім в Дітройт. Бо тоді, коли треба було будувати, випрошувати дозвіл, збирати більші жертви, і вже в часі війни, коли не можна було дістати ні матеріялу, ні дозволу, саме тоді громада вибирала д-ра Кібзея на уряд...

І він — хоч з тяжким трудом — все давав собі раду. Були часи (скажім по правді), що Народному Домові грозив процес, а поодиноким членам різні неприємності, а навіть замкнення дому. Та д-р Кібзей все те виводив „на чисту воду" і викінчив будову як тільки можливо було.

Три рази був предсідником в тяжких часах, один рік секретарював. І дім стоїть тепер на добрім фундаменті; довг майже сплачений, доходи забезпечені.

За це, в 1943 році, уряд У. Н. Дому вибрав його почесним предсідником згаданої інституції.

І от стільки булоб призвання для д-ра Кібзея. Та в нас є десятки більших і менших професіоналістів, вчителів, стеноґрафісток і різних інтелектуальних сил, і всі вони українці та українки, всі живуть в Дітройті, але на народньому полі — їх майже не видно. Вийшовши в „люди" — зникли безслідно, хоч жаль і велика шкода! Ось тому щиро бажаю нашим професіоналістам іти слідами д-ра Кібзея.

А тепер, коротенько, про самий ювилей, який відбувся 17. грудня в У. Н. Домі.

До заставлених столів засіло поверх 175 людей, по більшій части знакомих та приятелів д-ра Кібзея, які прибули на запрошення Комітету.

В час обіду, який поблагословив о. сов. С. Побуцький, відчитано багато телеґрам і листів з ґратуляціями та привітами. Всі відділи У. Н. С. та інші товариства мали своїх репрезентантів, що складали желення для Шановного Ювилята. Головою комітету був п. І. Чайковський, секретарював п. Д. Лазар, а скарбником п. І. Каменецький. Товстмайстром був п. Й. Чарновський.

Шан Ювилятові вручено на памятку гарну валізу, а пані докторовій — кошик живих цвітів. Були промови, щирі побажання і призвання. З цього бенкету остало трохи грошей, а крім цього п. Войтишин жертвував 10 дол. з цеї нагоди. Д-р Кібзей грошей не приняв, а порадив комітетови, щоб за них купити найновіших книжок про Україну і розіслати всім університетам в стейті Мішиґан. До книжок таких належить: Українська Література Менінґа, Український квартальний журнал, чи книжка Чемберлина. Рівнож вислано ці книжки до бібліотек та до всіх американських дневників в Дітройті.

Дуже цікаво тепер читати листи, надіслані університетом з Єн Арбор, чи з бібліотеки з Ленсінґ, як вони висловлюються про надіслані книжки. Пишуть, що їм і не снилося, щоби можна було дістати щось таке добре про украніську справу...

Остало ще 10 долярів, які комітет вислав до Українського Допомогового Комітету в Філядельфії.

Кенчаючи цей допис, бажаю д-рови Кібзеєви многих літ, щастя, здоровля та витревалости до дальшої праці для українського народу.

С. Курилів.

МІСТО НЮ ЙОРК.

Замісць вінка на могилу приятельки...

Ще дня 10. грудня 1944 р. померла наглою смертю Соня Асдрубалі, знана між українським громадянством як Оля Жуковська, що виступала на сцені в аматорських виставах у Ню Йорку й у Шікаґу. У цих громадах вона теж брала іншу участь у прилюдному життю, була діяльна в жіночих орґанізаціях і в Українському Золотому Хресті. Полишила по собі мужа Маріяна і сина Йосипа, що служить тепер при армії Дядька Сема. Похорон небіжки відбувся 13. грудня в Бриджпорт, Конн., де вона прожила останні роки свого життя.

Замісць вінка на домовину покійної зложили на Американсько-Український Допомоговий Комітет її приятельки такі жертви: по $2: Анна Середа, пані Кульчицька, Марія Демидчук; по $1: М. Лехицька, Х. Ратушна і А. Ликтей з Ню Йорку, а М. Риза, М. Куць і П. Боднарчук з Шікаґа. Разом $12.

М. Д.

—o—

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Нова українська професійна сила.

Хоч я не з Філядельфії, а з іншої громади, але знаю добре про особу, про яку пишу, тому поділюся з громадянством доброю новиною, що в Філядельфії зачинає свою адвокатську практику панна Розалія Милянич, дочка о. С. Милянича, укр. греко-кат. пароха в Мейзвил, Па.

П-нна Милянич покінчила правничі студії з відзначенням в Темпл Юніверзіті, а потім здала успішно іспит перед Пенсилвенія Стейт Бар Ассосіейшен. Відбувши практику, буде тепер вести адвокатську канцелярію з фірмою Томас Еґен Ло Офісес, Філядельфія, Па.

Ще додам, що п-нна Милянич завжди виявляє сміло й чесно своє українське походження, а теж, як ще була в каледжу чи на університеті, боронила нераз українську справу там, де цього вимагала потреба. Її сестра студиює в Філядельфії медицину, а з братів Ярослав є офіцером в армії, а Омелян енсайном в маринарці. Всі вони щирі українці.

Подав: **Іван Годованець.**

Д-р А. Т. Кібзей.

ЖОВТАЧКА

(Докінчення).

Коли жовчевий камінь пересунеться крізь жовчеві проводи і рурки до кишок, то він вже з кишок легко видобувається назовні разом з калом через відходову кишку. Крім болів і таких інших зовнішних проявів, які я згадав, недужий не попадає в постійні тяжкі недомагання, ані не вмирає, хіба може трапитися часом, що такий камінь в часі страшливих болів і омління недужого спричинить прорив жовчевого міхура, а тоді очевидно смерть наступає в стані непритомности недужого.

Але буває часом, що камінь не годен відразу продертися через вузькі проводи і рурочки жовчеві, тоді наслідки недуги можуть бути всілякі, відповідно до того, в котрім місці камінь застряг та чи він цілком загатив відплив жовчі з міхура, чи тільки частинно.

В таких випадках наслідки недуги звичайно є дуже погані і довго-триваючі. Так приміром: може наступити розширення жовчевого міхура: може витворитися боляк, що цілком загачує відплив жовчі, а притім гиття, обструкція та звиродніння жовчевого міхура. Або може такий недужий попасти в остре або хронічне запалення тогож міхура і т. п.

Коли камінь цілком загатить жовчевий провід, то недужий попадає в тяжку жовтачку, тільки вона не завше однакова, раз сильніша, то знову слабша, та й також довго триває. Часом такий недужий має горячку і може скоро вмерти від острого затроєння.

Взагалі наслідки і комплікації, які може потягнути за собою недуга жовчевого каміння, бувають часом дуже тяжкі, бо можуть повстати всілякі побічні прірви, а зглядно з жовчевих проводів до кишок, приміром до т. зв. дванацятки (що часто буває), до грубої кишки і т. п. Може також витворитися прірва до черевної ями і спричинити запалення з наглими болями коло печінки, або може наступити затиснення в тонких кишках, коли камінь через прірву увійде до дванацятки та загатить її отвір. Звичайно також всілякі приррости можуть повстати одних внутренних органів до других як наслідок жовчевого каміння, а врешті навіть — хоч рідко коли — може наступити запалення підчеревної желези, т. зв. черевослинниці.

Лікування. Коли жовчеве каміння раз витворилося і скристалізувалося, то ніякими лікарствами не можливо його розпустити. При допомозі деяких оліїв можна одначе дещо облекшити тому камінню передиратися через жовчеві проводи. Тому одиноким успішним засобом проти цеї недуги є операція. Коли недужого нападають перемінні болі в околиці печінки, коли він має уперту жовтачку, коли печінка у нього побільшена (хоч і без жовтачки), коли появляються признаки затроєння або підозрілі боляки, прірви в животі і т. п., то це вказує на конечну потребу лікарської поради і помочі, а в разі потреби — скорої операції.

Увага! — Повищі матеріяли є взяті з книжки автора — „Українскьий Лікар" — (600 сторін друку, оправлена в полотно) котра в недовзі появиться з друку. Хто замовить книжку тепер, тому вишлеться її вже з оплатою почти за $3.00.

Пишіть до:

Dr. A. T. Kibzey,
11903 Jos. Campau Ave.,
Detroit, 12, Mich.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

—o—

ШИКАГО, ІЛЛ. — Бр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 18. лютого, в годині 2. пополудні, в парохіяльній салі, 4950 С. Павліна. — Уряд: В. Горинець, пр.; А. Партика, кас.; І. Добуцький, секр.

СЕЙР, ПА. — Місячні збори відділу 236 відбудуться в неділю, 18. лютого, в год. 2. пополудні. Буде збирання місячних вкладок і вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: М. Шкирпан, секр.

ЛОРЕЙН, О. — Тов. У. Н. Союзу, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 18. лютого, в гали 2545 Іст 33. вул. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження і буде вибір делегата на конвенцію. Просимо прийти хоч на ті збори, щоб можна вибрати делегата. — За уряд: Н. Сикута, предс.; Н. Наконечний, кас.; М. Шемичик, секр.

ЙОНГСТАВН, О. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 18. лютого, в церковній гали, 526 Вест Райен Еве, зараз по Сл. Божій, 12:15 попол. Всі члени мають прийти на ці рбори, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: С. Роган, предс.; М. Когут, кас.; І. Кравець, секр., 174 S. Smithsonian St., Girard, O.

ЙОНГСТАВН, О. — Бр. св. Петра й Павла, від. 274, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. лютого, в год. 2. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження і буде вибір делегата і заступника на конвенцію У. Н. Союзу. — М. Волощак, предс.; Я. Петрич, кас.; П. Сильчак, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Збори Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбудуться в суботу, 17. лютого, в годині 7. ввечір, в церковній гали, 1231 Вест Скат ул. Просимо всіх членів і членок, місцевих і позамісцевих, прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження і буде вибір делегата і заступника на конвенцію У. Н. Союру. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — Г. Доц, предс.; П. Стецик, кас.; Т. Барсук, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 18. лютого, в годині 12:30 пополудні, в парохіяльній гали, 1944 В. Ірі ул. Обовязком є всіх членів і членинь прийти на ці збори бо буде вибір делегата і його заступника на конвенцію У. Н. Союзу. Просимо членів платити свої вкладки на зборах. На річних рборах вибрано такий уряд на 1945 рік: І. Меґас, предс.; Д. Дякун, заст.; П. Хомин, рек. секр.; М. Батюк, фін. секр.; І. Сливка, кас.; І. Скульський, М. Кузьо, Й. Дичка, контрольори.

РАНКІН, ПА. — Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 18. лютого, в годині 3. пополудні, під ч. 231 2. вул. Просимо прийти на означений час. Довгуючих напоминаємо вирівнати свій довг. Є важні справи до полагодження і буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. Просимо привести нових членів, а секретар радо запише їх в члени. — За уряд: Анна Круль, предс.; Анна Кушнір, кас.; Н. Щур, секр.

ІЗЕЛИН, ПА. — Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 400, повідомляє своїх членів і членинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. лютого, в годині 2. пополудні. Просимо членів прийти якнайчисленніше вирівнати свої вкладки і вибрати делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: М. Воловецький, секр.-кас.; Д. Вус, предс.

ОБОРН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 283, повідомляє своїх членів і членинь, що місячні збори відбудуться 18. лютого, в годині 2. пополудні, в власній галі. Буде вибір делегата на конвенцію, тому кожний член повинен прийти на ці збори. Будуть полагоджені також інші справи. — За уряд: Т. Олійник, кошовий; М. Вільчинський, кас.; М. Курій, ст. фін. секр.; О. Саварин, рек. секр.

МекАДУ, ПА. — Бр. Сош. св. Духа, від. 7, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. лютого, в церковній гали, точно в годині 3:30 пополудні. Просимо всіх членів бути приявними, бо буде вибір делеґатів на конвенцію У. Н. Союзу. — Уряд відділу.

СТ. ЛУІС, МО. — Бр. св. Володимира Вел., від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться 18. лютого, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 2838 Магнолія. Обовязком є всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір делеґатів і їх заступників на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: М. Пильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Паращак, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 53, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 18. лютого, в год. 12:30 попол., в будинку Укр. Клюбу, рі 11. і Бінґгем ул. С. С. — За Уряд: М. Усик, предс.; П. Шпікула, секр.

СТ. КЛЕР, ПА. — Збори відділу 9 відбудуться 18. лютого, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір делегата на конвенцію. — Н. Салак, секр.

ЛЕЙТРОБ, ПА. — Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 61, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться 18. лютого. На зборах буде пояснення щодо організування членів до найліпшої і найбезпечнішої організації У. Н. Союзу. Також буде вибір делегата і заступника на конвенцію. Коли маєте знайомих, то просимо привести на ці збори і вписати їх до У. Н. Союзу. — За уряд: Й. Ярчак, предс.; Т. Релик, кас.; А. Скубяк, секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. — Відділ 90 повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться 18. лютого, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком всіх членів і членинь є явитися на ці збори, бо буде вибір делегата і його заступника на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: З. Волчанський, предс.; С. Дудун, кас.; І. Лупацій, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ҐЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в четвер, 15. лютого, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглі вкладки. — За уряд: М. Косоноцький, предс.; С. Ґріца, кас.; Н. Пігура, фін. секр.; А. Бусько, рек. секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 18. лютого, в годині 3. пополудні, в церковній галі на Ґрінвіч Еве. На цих зборах будемо вибирати делеґата і заступника на конвенцію У. Н. Союзу. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів і членинь прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ЕМЕСТ, МАСС. — Тов. ім. Ю. Вашингтона, від. 199, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 18. лтюого, в годині 7. ввечір, в домі Гр. Ковба, 398 Нортгемптон Ровд. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів явитись, бо буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: Й. Доскоч, предс.; Г. Ковба, кас.; Г. Матурняк, секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Усі зібрані гроші пересилайте негайно до:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

ВАЛІНҐДОРД, КОНН. — Тов Січ, від. 54, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться у вівторок, 13. лютого, в годині 7:30 ввечір, в домі І. Басараб, 199 Іст Стр. Всі члени обовязані прийти на ці збори, бо буде вибір делегата на конвенцію. — За уряд: К. Ґурнік, предс.; Б. Салабай, кас. А; Маланчук, секр.

КАНЗАС СИТІ, КОНЗ. — Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. лютого, в год. 2. пополудні, під ч. 38 Саут 5. вул. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження і буде вибір делегата на конвенцію. — Д. Яремко, предс.; В. Феден, кас.; Д. Кархут, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 19. листопаду 1944 року помер у 68. році життя

ВАСИЛЬ МІЛЯН,

член відділ 355 У. Н. Союзу в Ст. Джозеф, Мізурі.

Покійний походив зо села Добростани, повіт. Городок, Галичина. До У. Н. Союзу вступив 1918 року. Похорон відбувся при участи членів і знайомих з погрибового заведення. Тіло поховано на католицькім цвинтари Mount Olive. — В. Й. П.!

Занько, секр.

ТАРЗАН, ч. 1124. Подорож повітрям.

„Як прийдеш до краю Тарзана, вискочиш скоропадом", поучав Торвальда Ґерінґ.

„Застав тубильців до праці над аеродромом для нас й жди нашого прилету", додав Ґебельс.

„Все буде зроблене — зовсім, гейби це робив Тарзан", сказав наслідувач, і додав: „Гайль Гітлер!"

Незадовго потім літак піднісся вгору.

Його тайне призначення було відоме тільки залозі літака, його пасажирови й націстичному тріюмвіратови.